

DE OMGEVINGSJURIST

MAAKT UW BESTEMMINGSPLAN MILIEU-PROOF

**locatiespecifiek onderzoek
spuitzonering woning
Leidsevaart 52 te
Noordwijkerhout**

De Omgevingsjurist

Groot Handelsgebouw Rotterdam Business Center
Weena 737, 3013 AM Rotterdam

T: 010 – 268 0689

www.omgevingsjurist.nl
info@omgevingsjurist.nl

Wie is Marian Harberink?

Marian Harberink is gespecialiseerd in de juridisch-planologische én milieutechnische doorwerking van milieu in het bestemmingsplan. Eén van haar specialisaties is het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op open teelten en de hierbij behorende spuitzonering (spuitzones) en afstanden tot woningen. Ze adviseert met name gemeenten, adviesbureaus, projectontwikkelaars en boomkwekers over dit onderwerp. Daarnaast is ze gespecialiseerd in het verkorten van richtafstanden inzake de VNG brochure 'Bedrijven en milieuzonering'.

Naast veel praktijkervaring heeft ze hierover gepubliceerd in de juridische vakbladen Milieu & Recht (*'Intensief gewasbeschermingsmiddelengebruik bij open teelten', M en R 2011/38*) en Bulletin RO totaal (*'Spuitzones van boomgaarden en een goede ruimtelijke ordening' BROU 2010, nr. 6*) en het vaktijdschrift De Boomkwekerij (*'Let op de spuitzone rond boomkwekerijpercelen', 27 mei 2011*).

Ze heeft onder meer onderbouwingen gemaakt voor de gemeenten Overbetuwe, Nederbetuwe, Houten, Utrecht, Veldhoven, Wijk bij Duurstede, Tilburg, Rheden, Beuningen, Uden en voor makelaars, projectontwikkelaars, kwekerijen, adviesbureaus en particulieren.

Rapportage: 'Locatiespecifieke onderbouwing spuitzonering Leidsevaart 52, def. 13082019'

Op dit advies berusten auteursrechten. De tekst van dit advies mag uitsluitend gebruikt worden ten behoeve van deze opdracht. Niets uit dit advies mag worden gekopieerd of worden gewijzigd, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch hetzij mechanisch zonder voorafgaande toestemming van De Omgevingsjurist®. Het aanhalen van tekst uit dit advies is wel geoorloofd, mits de bron en de auteur wordt genoemd. Let op: u pleegt plagiaat indien u zonder bronvermelding letterlijk tekst overneemt (kopieert)!

Gemeente Noordwijk
College van B&W
Postbus 298
2200 AG NOORDWIJK

LOCATIESPECIFIEKE ONDERBOUWING SPUITZONERING

13 augustus 2019

1. Aanleiding

De eigenaar van het perceel aan de Leidsevaart 52 in Noordwijkerhout is voornemens de bestaande agrarische bedrijfswoning in planologisch-juridische zin om te zetten naar een burgerwoning. De reden is dat de agrarische activiteiten zijn gestaakt. Voortzetting van het agrarische bedrijf is in economisch opzicht niet haalbaar. Thans geldt voor deze locatie een agrarische bestemming. Er is voor het plan een voorontwerpbestemmingsplan opgesteld.

Met het ruimtelijke besluit – in casu het vaststellingsbesluit van het bestemmingsplan - moet worden aangetoond dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening in de zin van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Ten westen, zuiden en oosten van het plangebied liggen agrarische percelen. Ingevolge de geldende agrarische bestemming 'Agrarisch - Bollenteelt – bollenzone 1' is bollenteelt toegestaan. Vanwege deze mogelijkheid in het geldende bestemmingsplan kan spuitzonering vanwege het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen een rol spelen. Hierbij moet in beginsel worden uitgegaan van de maximale planologische mogelijkheden van de betreffende percelen¹.

In deze onderbouwing is onderzocht of er ter plaatse van de bestaande woning al dan niet sprake is van een goed woon- en leefklimaat. Tevens is onderzocht of er naastgelegen bollentelers zijn die in hun bedrijfsvoering kunnen worden gehinderd door de planologische wijziging van agrarische bedrijfswoning naar burgerwoning.

2.1 Spuitzones en gevoelige functies

De toelating van gewasbeschermingsmiddelen in Nederland is Europees geregeld en is aan strenge regelgeving onderworpen. In Nederland is het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) verantwoordelijk voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen². Het Ctgb³ neemt sinds 2014 bij de toetsing van toelatingen van gewasbeschermingsmiddelen de blootstelling van toepassers, werkers, omstanders en tevens de blootstelling van omwonenden toetsing mee⁴. Daarmee wordt uitgegaan van een worstcase-benadering waarin de gewasbespuiting met het bestrijdingsmiddel dagelijks voor langere tijd plaatsvindt en waar omwonenden langdurig aan worden blootgesteld. De reden hiervoor is dat als een middel veilig is in een worstcase situatie, dan is het ook veilig in situaties waar minder blootstelling plaatsvindt. Er gelden in Nederland echter geen wettelijke bepalingen over minimaal aan te houden afstanden tussen gronden waarop gewassen in de open lucht worden geteeld en nabij gelegen, voor

¹ ABRS 29 maart 2017, no. 201600689/1/R1.

² Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), 'Modellen om de humane blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen te berekenen: een stand van zaken', 2019.

³ <https://www.ctgb.nl/>

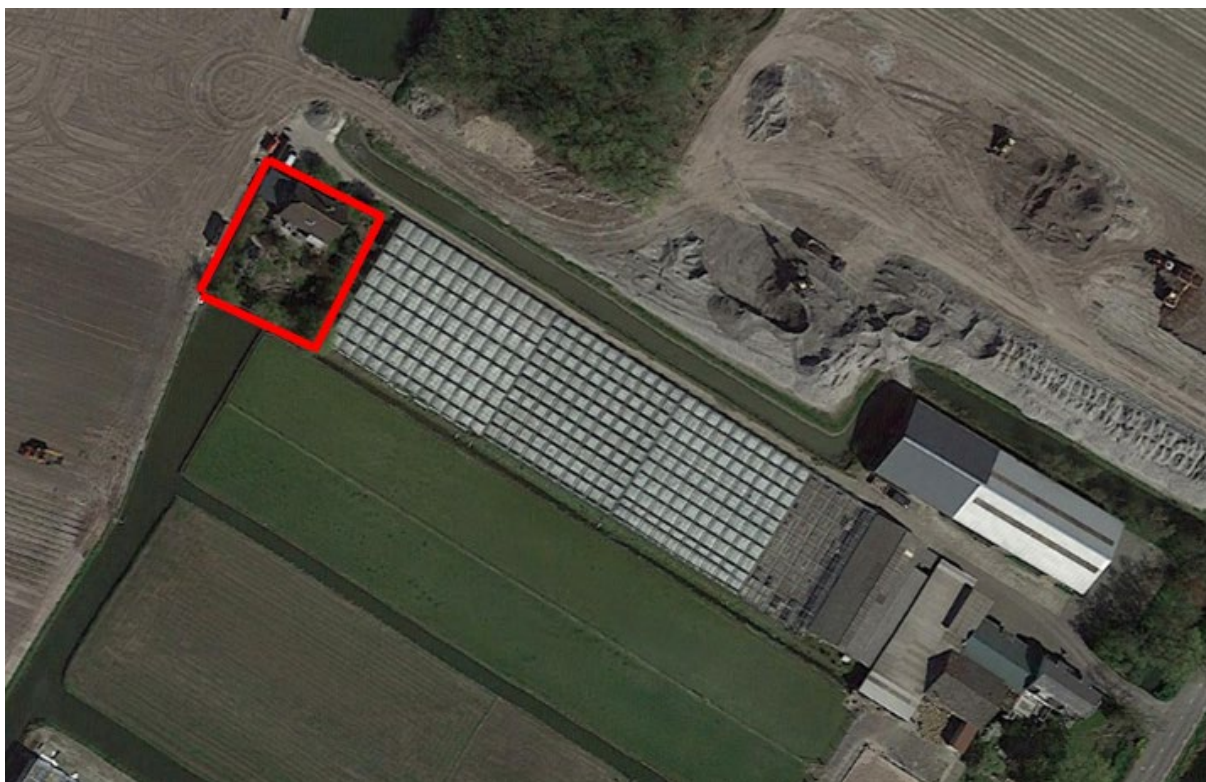
⁴ Brief van CTGB d.d. 4 april 2019 aan staatssecretaris van I&W en minister van LNV.

gewasbeschermingsmiddelen gevoelige objecten, zoals woningen met tuinen⁵. Vanwege mogelijk vrijkomende drift (verwaaiing van spuitvloeistof) bij het bespuiten van appel- en perenbomen (in een professionele boomgaard) wordt bij de besluitvorming inzake ruimtelijke ordening (bestemmingsplan en omgevingsvergunning) meestal een vuistregel gehanteerd om een afstand van 50 meter aan te houden tussen een fruitboomgaard en een gevoelige bestemming of functie. Dit is een in de praktijk gegroeide vuistregel en geen wetgeving.

Gevoelige functies zijn plaatsen waar regelmatig en voor een groot gedeelte van de dag mensen verblijven of samenkomen. Een woning met tuin wordt als zodanig aangemerkt. Bij de richtafstand van 50 meter wordt ervan uitgegaan dat enerzijds de bedrijfsvoering van de agrariër niet wordt belemmerd en anderzijds dat er geen nadelige effecten optreden voor de gezondheid van de bewoners van de woning. De 50 meter afstand is echter een indicatieve en willekeurige afstand. Een verantwoorde afstand hangt onder meer af van het soort teelt ter plaatse en de plaatselijke omstandigheden. Drift afkomstig uit bijvoorbeeld een professionele appel- of perenboomgaard is door de aard van de bespuitingen, met name op- en zijwaarts gericht machinaal (onder hoge druk) spuiten en hoge spuitfrequentie op appels en peren veel intensiever dan bijvoorbeeld bij bespuitingen in de lage bomenteelt of rode bessenteelt. Voor het betrokken bestuursorgaan bestaat zowel bij toepassing als afwijking van deze afstand een onderzoeksplicht⁶. Een kortere afstand is mogelijk, mits voorzien van een deugdelijke motivering⁷.

2.2 Toekomstige woningbouwlocatie

De locatie van de beoogde burgerwoning aan de Leidsevaart 52 (kadastraal aangeduid als kadastrale gemeente Noordwijkerhout, sectie B, perceelnummer 2799 en een gedeelte op perceel 3258) ligt in het buitengebied van Noordwijkerhout en is ingericht als woonperceel (tuin met woning). Ten oosten van de locatie waren kassen gesitueerd (zie luchtfoto bij afbeelding 1). Het kasgebouw is inmiddels gesloopt. Het betreft een voormalige agrarische bedrijfswoning.

Afbeelding 1: luchtfoto planlocatie beoogde burgerwoning en omgeving (indicatief)

⁵ ABRS 6 juni 2018, 201704769/1/R1.

⁶ Artikel 3:2 juncto artikel 3:4 Awb en artikel 3.1.6 Bro en ABRS 31 augustus 2011, no. 200909137/1/R3, ABRS 18 mei 2011, no. 201001510/1/R1.

⁷ ABRS 6 juni 2018, no. 201704769/1/R1, r.o. 11.1

Afbeelding 2: planlocatie woning

Afbeelding 3: uitzicht vanuit woning op gedeelte van perceel waar voorheen kassen stonden

3.1 Onderzoek omvang spuitzone

Zoals hiervoor staat weergegeven is de in de praktijk gegroeide vuistregel van 50 meter indicatief en willekeurig. Dat betekent dat er onder omstandigheden gemotiveerd van kan worden afgeweken en er toch sprake kan zijn van een goede ruimtelijke ordening. Omdat elk geval anders is, dient dit per dossier te worden onderzocht en afgewogen. Dat is maatwerk. Uit jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Afdeling) en onderzoek komen de volgende aandachtspunten naar voren:

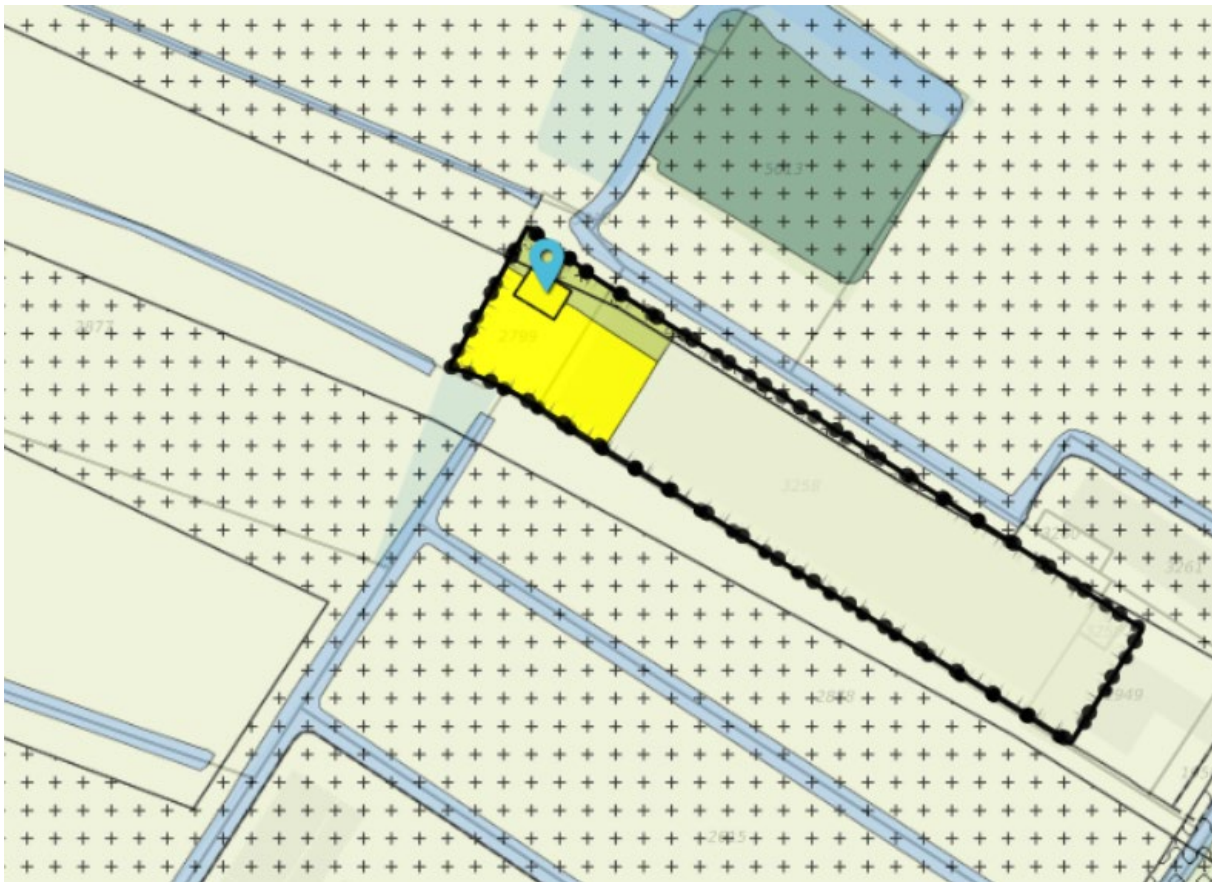
1. wat wordt planologisch mogelijk gemaakt en geldende bestemming(en);
2. welke gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt;
3. wat zijn de effecten van de gewasbeschermingsmiddelen voor de mens bij blootstelling en het gebruik van driftreducerende middelen of maatregelen;
4. overheersende windrichting.

Aan de hand van bovengenoemde stappen wordt onderbouwd waarom in dit dossier al dan niet een kleinere spuitzone kan worden aangehouden dan 50 meter in verband met het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

Stap 1 Wat wordt planologisch mogelijk gemaakt en geldende bestemming(en)

Geldende en beoogde bestemming(en)

Voor de omliggende agrarische gronden van de woning geldt het bestemmingsplan “Buitengebied 2015”. Voor al deze percelen geldt de bestemming ‘Agrarisch – Bollenteelt – bollenzone 1’ en de dubbelbestemming ‘Waarde – Archeologie-2’. Ingevolge de geldende agrarische bestemming is er ter plaatse een bollenteeltbedrijf toegestaan.

Afbeelding 4: uitsnede verbeelding geldend bestemmingsplan (bij blauwe knop: planlocatie)

Bij het bepalen van een verantwoorde afstand tussen een woning met tuin en een agrarisch perceel waar open teelten zijn toegelaten, dient te worden gekeken naar wat het bestemmingsplan in juridische zin toelaat. Hierbij wordt in beginsel uitgegaan van een maximale invulling van de planologische mogelijkheden van de betreffende agrarische percelen. Indien het bestemmingsvlak open teelten tot aan de perceelsgrens toelaat, dan dient te worden gemeten vanaf de perceelsgrens (is meestal ook de rand van het bestemmingsvlak)⁸. Ter relativering van dat uitgangspunt wordt opgemerkt dat er bij het bepalen van een verantwoorde afstand geen rekening hoeft te worden gehouden met de omzetting van bestaand gebruik van een agrarisch bedrijf en/of de agrarische gronden naar nieuw agrarisch gebruik in de toekomst, tenzij er een concreet initiatief is ingediend bij de gemeente⁹.

Afbeelding 5: foto met uitzicht op perceel 2878 (perceel ten zuiden van planlocatie) betreft grasland

⁸ ABRS 24 juli 2002, no. 200103400/1.

⁹ ABRS 26 september 2018, no. 201800884/1/R6.

Afbeelding 6: foto met doorkijk op perceel 2615 (ten zuiden van perceel 2878): ingericht als grasland voor paarden

Afbeelding 7: foto perceel 1947 met wortelteelt (penen), ten westen van perceel woning

Afbeelding 8: foto met uitzicht op perceel 1947 (wortelteelt)

Afbeelding 9: uitzicht op percelen ten noorden van planlocatie (no. 5013 en 5012), ingericht als natuur en water

Afbeelding 10: foto vanaf toegangsweg woning met links uitzicht op perceel 5012 en rechts beoogde tuin, met daarachter wortelteelt, gedeelte van perceel no. 3258

Afbeelding 11: foto met uitzicht op beoogde tuin woning

Stap 2 Welke gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt en wanneer

In dit geval is op de omliggende agrarische percelen in planologisch-juridisch opzicht bollenteelt toegestaan, dit is mogelijk op grond van de geldende bestemming 'Agrarisch - Bollenteelt – bollenzone 1'. Bij bloembollen wordt intensief, maar neerwaarts gespoten¹⁰. Deze spuittechniek (naar beneden spuiten) zorgt voor beduidend minder drift in de lucht dan opwaartse of zijwaartse machinale bespuitingen. Omdat in planologisch-juridisch opzicht maximaal bollenteelt is toegestaan wordt in deze onderbouwing uitgegaan van deze teelt en de daarbij meest gebruikte gewasbeschermingsmiddelen.

In de bollenteelt worden zowel schimmelbestrijdingsmiddelen (fungiciden), onkruidbestrijdingsmiddelen (herbiciden) als insectenbestrijdingsmiddelen (insecticiden) gebruikt. Hoewel er geen specifieke middelen voor de bollenteelt zijn ontwikkeld – de markt is daarvoor te klein en de ontwikkelingskosten te hoog – zijn veel gebruikte middelen in gewasbeschermingsmiddelen asulam, chloorprofam, prochloraz, tebuconazool en carbendazim¹¹. Een teler maakt een keus op basis van wat op een zeker moment het meest effectief is. Dat is afhankelijk van de periode van het jaar, de ziektedruk en de voorkeur van de teler.

Asulam wordt gebruikt ter bescherming van onder meer de onbedekte bollenteelt van hyacint, tulp, lelie, gezaaide zomerbloemen en bloemenzaadteelt. Dit middel is via een tijdelijke vrijstelling toegelaten. De toelating voor het middel vervalt uiterlijk 24 augustus 2019. Om niet tot de doelsoorten behorende planten te beschermen is toepassing van het middel uitsluitend toegestaan indien op het gehele perceel gebruik wordt gemaakt van een driftreducerende techniek uit tenminste de klasse DRT95¹². Dit laatste zijn doppen met een driftreductie van tenminste 95%.

Het toegelaten gebruik staat per gewasbeschermingsmiddel aangegeven in de wettelijke gebruiksvoorschriften die te vinden zijn in de toelatingendatabank van het Ctgb¹³.

Stap 3 Wat zijn de effecten van de gewasbeschermingsmiddelen voor de mens bij blootstelling en het gebruik van driftreducerende middelen

3.1.1 Algemeen

Uit onderzoeken van de Wageningen UR blijkt dat de gezondheidsrisico's van gewasbeschermingsmiddelen voor omwonenden met name liggen bij opname van stoffen door de huid (dermaal risico)¹⁴. Door drift (verwaaiing van spuitvloeistof) kan de mens ongewenst in contact komen met gewasbeschermingsmiddelen. In het algemeen neemt de drift af naarmate de afstand toeneemt¹⁵. In de onderzoeken van de WUR is het maximaal dermale blootstellingseindpunt (AEL) vastgesteld op 100%. Overschrijding van dit eindpunt betekent dat de huidblootstelling van mensen aan bepaalde gewasbeschermingsmiddelen tot schadelijke effecten kan leiden voor de gezondheid. In de winter groenblijvende windhagen aan de rand van een perceel kunnen de hoeveelheid drift aanzienlijk beperken.

In 2019 is een omvangrijk onderzoek uitgebracht van een consortium van wetenschappers waarin voor het eerst zo uitgebreid de blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen in Nederland in kaart is gebracht, specifiek bij omwonenden van bollenvelden. In het algemeen blijkt uit het onderzoek dat naast opname van de huid en inademing, mensen stofdeeltjes met bestrijdingsmiddelen op hun kleding en schoenen mee kunnen dragen en dat mensen via het eten van groente en fruit uit eigen tuin bestrijdingsmiddelen binnen kunnen krijgen. De belangrijkste routes voor de blootstelling van omwonenden zijn verdamping van bestrijdingsmiddelen vanuit het bollenveld na de bespuiting en inname van bestrijdingsmiddelen via huisstof. Omdat de wind tijdens de bespuitingen niet gericht was

¹⁰ Onder meer RIVM 'Bestrijdingsmiddelen en omwonenden', Rapport 2019-0052, 2019.

¹¹ Volgens RIVM (2019).

¹² Zie 'Tijdelijke vrijstelling ter bescherming van de onbedekte bollenteelt van hyacint, [...] spinazie en de spinaziezaadteelt tegen onkruid, 2019', www.wetten.nl (geraadpleegd op 10 augustus 2019).

¹³ <https://toelatingen.ctgb.nl/toelating>.

¹⁴ Onder meer 'Driftblootstelling van omstanders en omwonenden door boomgaarbespuitingen', J.C. van der Zande en M. Wencker, WUR, maart 2015).

¹⁵ Onder meer notitie 'Driftarme doppen voor de teelt van opzetters in de laanbomenteelt', PRI Wageningen UR en RIVM (2019), p. 23.

op de huizen van omwonenden, werd in het veldonderzoek geen bijdrage via drift tijdens de bespuitingen waargenomen¹⁶. Dit laatste is ook goed gebruik bij telers. Er wordt vrijwel altijd gelet op de windrichting bij bespuitingen¹⁷. Het is namelijk ook in het belang van de teler dat de gespoten middelen op de gewassen terechtkomen, in het gebied van het gewas blijven en niet van het gebied afwaaien (behalve gezondheidsredenen ook vanwege de hoge kosten van arbeid (loonwerk) en kosten van gewasbeschermingsmiddelen).

Uit het onderzoek blijkt verder dat de blootstelling aan de onderzochte middelen bij de toelatingsprocedure niet te laag wordt ingeschat door het Ctgb: *“In de procedure voor de toelating van bestrijdingsmiddelen wordt beoordeeld of langdurige blootstelling aan een bepaalde concentratie van een bestrijdingsmiddel in de lucht leidt tot overschrijding van een risicogrens voor de gezondheid. Als dit het geval is, wordt het middel niet toegelaten. Voor deze beoordeling wordt, afhankelijk van het bestrijdingsmiddel, uitgegaan van een vaste concentratie van 1 of 15 microgram per kubieke meter lucht. De maximale luchtconcentraties voor alle bestrijdingsmiddelen op de OBO-meetlocaties waren minstens tien keer lager dan de bij de toelating gehanteerde vaste concentratie”*¹⁸.

In het onderzoek zijn vier blootstellingsroutes voor omwonenden onderzocht: drift, verdamping, neergeslagen residuen bij huis en herbetreding van behandeld gewas¹⁹. Deze routes worden ook meegenomen in het model dat het Ctgb gebruikt bij de beoordeling van gewasbeschermingsmiddelen bij de toelatingsprocedure. Uit het onderzoek blijkt het volgende:

Drift

In het model dat ook door het Ctgb wordt gehanteerd, wordt rekening gehouden met een blootstelling van een persoon aan een vaste hoeveelheid drift op 2 meter afstand van het gewas. Hierbij wordt opname van de huid meegenomen als ook inademing. Verder blijkt (citaat RIVM 2019, p. 33): *“De OBO-meetresultaten werden op dit punt sterk bepaald door de weersomstandigheden tijdens het moment van spuiten. Telers kiezen bij voorkeur een spuitmoment waarbij de wind van de woningen af staat en dat is tijdens dit onderzoek ook zo gedaan. Dit betekende voor het OBO dat drift tijdens het spuiten niet direct bij de omwonenden terechtkwam.”*

Verdamping

In het model dat ook door het Ctgb wordt gehanteerd wordt rekening gehouden met verdamping van middelen (citaat, p. 33): *“het EFSA-model gaat uit van een vaste concentratie bestrijdingsmiddel in de lucht (1 of 15 microgram per kubieke meter), die de hele dag aanwezig is. Tijdens de OBO-metingen waren de hoogste luchtconcentraties minstens tien keer lager dan de vaste waarde die bij de toelating wordt gebruikt als daggemiddelde concentratie, voor een toets op langdurige blootstelling.”*

Ten aanzien van de aspecten ‘neergeslagen residuen bij huis’ en ‘herbetreding van gewas’ is door het RIVM geen onderzoek gedaan. Men adviseert daar vervolgonderzoek naar te doen. Zoals eerder vermeld worden deze aspecten bij de toelatingsprocedure door het Ctgb wel meegenomen.

Conclusie RIVM en Ctgb

Hoewel nooit alle risico's kunnen worden uitgesloten – 100% zekerheid bestaat niet - wordt in het onderzoek geconcludeerd dat er geen gezondheidsproblemen naar voren gekomen die samenhangen met het wonen in de nabijheid van bollenteelt. Ook het Ctgb heeft gereageerd op voornoemd onderzoek²⁰. Hun conclusie luidt: *“onderzoeken naar de blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen van omwonenden van landbouwgebieden laten zien dat onder realistische gebruiksomstandigheden de veilige grenswaarden niet worden overschreden. Dit betekent dat omwonenden geen gezondheidsrisico's lopen. Er is daarom geen reden om in te grijpen in de toegelaten middelen. De onderzoeken bevestigen dat de door het Ctgb gebruikte beoordelingsmethodieken en de daarin gehanteerde Europese modellen voor verspreiding van gewasbeschermingsmiddelen naar de omgeving (omwonenden, grond, moestuingewassen) robuust zijn: de feitelijke blootstelling is lager dan de berekende blootstelling bij toelating van de middelen.”*

¹⁶ Volgens RIVM (2019), p. 27.

¹⁷ Dit praktijkgebruik van telers wordt ook bevestigd in RIVM (2019), p. 33).

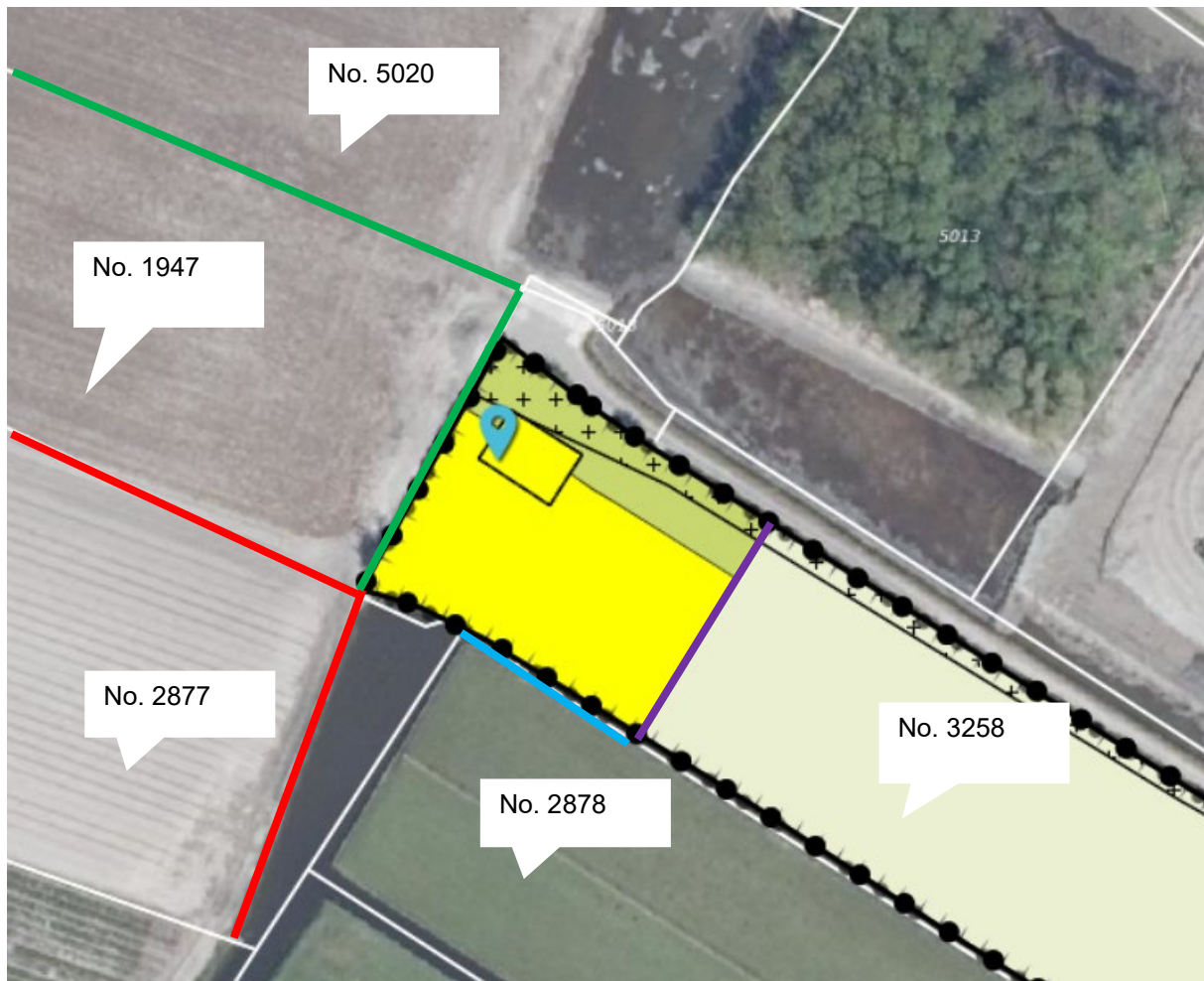
¹⁸ Volgens RIVM (2019), p. 29.

¹⁹ RIVM (2019), p. 32.

²⁰ Brief van 4 april 2019 aan staatssecretaris van I&W en minister van LNV.

3.1.2 Beoordeling en toepassing op situatie

In het hierna volgende wordt aangegeven wat de huidige functies zijn en de bestaande verharding en bebouwing en wat de afstand is tussen de agrarische percelen en het perceel van de woning met tuin.

Afbeelding 12: afstand tussen agrarisch percelen en woonperceel is 0 meter

De afstand tussen de zuidgrens van het bestemmingsvlak 'Wonen' en het agrarische perceel (no. 2878) is 0 meter (meetbron: ruimtelijkeplannen.nl). Dit perceel grenst kadastraal aan de woonlocatie (zie blauwe lijn op afb. 12). Van belang is echter dat dit perceel gebruikt wordt als weiland voor paarden (zie foto's bij afbeeldingen 5 en 6). Hoewel er in juridische zin bollenteelt is toegestaan, wordt dit niet uitgeoefend. Zoals eerder werd opgemerkt, hoeft er geen rekening te worden gehouden met de omzetting van bestaand gebruik van een agrarisch bedrijf en/of de agrarische gronden naar nieuw agrarisch gebruik in de toekomst, tenzij er een concreet initiatief is ingediend bij de gemeente²¹. Er is geen concreet initiatief ingediend bij de gemeente of anderszins. Gezien voornoemde redenen wordt onderhavig perceel niet verder in beschouwing genomen.

Het agrarische perceel ten zuidwesten van het woonperceel - perceel no. 2877 - wordt voor open teelten gebruikt). Zie de foto bij de afbeelding 8 (westelijke zijde). Dit perceel ligt op korte afstand van het woonperceel en grenst er voor een klein gedeelte aan (zie rode streep op afb. 12).

Het agrarische perceel ten noorden daarvan – perceel no. 1947 – wordt tevens voor open teelten gebruikt (thans penenteelt). Dit perceel grenst aan het woonperceel (zie groene streep op afb. 12).

Het agrarische perceel ten noorden daarvan – perceel no. 5020 – wordt eveneens voor open teelten gebruik (ook penenteelt). Dit perceel ligt op korte afstand van het woonperceel. Het oostelijke gedeelte

²¹ ABRS 26 september 2018, no. 201800884/1/R6.

van dit perceel bestaat uit water (meertje). Het westelijke gedeelte van het perceel is ook in gebruik voor open teelten (zie foto bij afbeelding 13).

Afbeelding 13: perceel no. 5020 met links agrarisch perceel en oostelijk een gedeelte van het meertje.

Het agrarische perceel dat grenst ten oosten van het woonperceel - perceel no. 3258 - wordt ook voor open teelten gebruikt, momenteel penenteelt. Zie de paarse streep op afbeelding 12 (en de foto's bij afbeeldingen 3 en 10).

3.2 Gewijzigde wetgeving

Sinds 1 januari 2018 is het Activiteitenbesluit milieubeheer gewijzigd ten aanzien van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen bij open teelten. Met deze maatregelen wordt onder meer de emissie van gewasbeschermingsmiddelen naar de omgeving (zoals omwonenden) beperkt in plaats van alleen naar het water. Hoewel de meeste telers in de bollenteelt al veelvuldig (verdergaande) driftreducerende spuittechnieken toepassen, zoals spuiten met driftreducerende doppen die een driftreductie teweegbrengen van tenminste 95%, dient er vanaf voornoemde datum verplicht een driftreductie van ten minste 75% te worden bereikt voor het gehele perceel²². Voor alle open teelten zijn de eisen aan driftreducerende maatregelen verscherpt en op het gehele perceel van toepassing verklaard in plaats van binnen een afstand van 14 meter vanaf de insteek van een oppervlaktewaterlichaam zoals dat voorheen gold. Dit geldt ook voor de bollenteelt. Op grond van het voornoemde dient elke bollenteler dus maatregelen te nemen die een driftreductie van tenminste 75% voor het gehele perceel teweegbrengen.

²² Zie artikel 3.78a Activiteitenbesluit milieubeheer.

Stap 4 Overheersende windrichting

De meest overheersende windrichting in Nederland is de zuidwestelijke richting. Ook in onderhavige situatie is dit de overheersende windrichting²³. Gezien de oostelijke ligging ten opzichte van de percelen waarop bollenteelt in planologisch opzicht mogelijk is, is de kans op verwaaiing van eventuele drift richting de woonlocatie aanwezig. Dit ondanks het feit dat telers vrijwel altijd letten op de windrichting bij bespuitingen²⁴ en het ook van economisch belang is om niet te spuiten bij windrichtingen die van het spuitgebied afwaaien, mede de hoge kosten van arbeid (loonwerk) en kosten van gewasbeschermingsmiddelen).

Van het agrarische perceel ten oosten en zuiden van het woonperceel wordt de kans op drift zeer klein geacht. Het perceel ten zuiden van het woonperceel is immers niet in gebruik voor teelt en eventuele drift van het oostelijke perceel waait niet richting woonperceel.

Afbeelding 14: ligging planlocatie in relatie tot windrichting (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

²³ Bron: windfinder.com

²⁴ Dit praktijkgebruik van telers wordt ook bevestigd in RIVM (2019), p. 33).

4. Een goede ruimtelijke ordening

Zoals eerder is vermeld dient bij de besluitvorming inzake een bestemmingsplan te worden aangetoond dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Dit houdt bij het aspect spuitzonering in dat de bedrijfsvoering van de teler niet mag worden belemmerd door de woonlocatie (woning met tuin) en dat ter plaatse van de woning een aanvaardbaar woon- en leefklimaat aanwezig dient te zijn.

Zoals eerder werd opgemerkt, hoeft er in beginsel geen rekening te worden gehouden met de omzetting van bestaand gebruik van een agrarisch bedrijf en/of de agrarische gronden naar nieuw agrarisch gebruik in de toekomst. Gezien voornoemde reden wordt de eigenaar van perceel 2878 perceel niet in zijn bedrijfsvoering belemmerd door de woning. Het perceel is ingericht als weiland voor paarden.

Zoals beschreven onder stap 3 blijkt uit het onlangs uitgebrachte onderzoek van het RIVM dat er geen gezondheidsproblemen naar voren gekomen die samenhangen met het wonen in de nabijheid van bollenteelt. Dit is door de Ctgb bevestigd. Dit komt mede omdat telers in de regel niet spuiten bij harde wind of een windrichting richting woningen. Om eventuele drift of andere kansen op aanwezigheid van gewasbeschermingsmiddelen in (de tuin van) de woning zoveel als mogelijk uit te sluiten wordt geadviseerd om een in de winter groenblijvende haag aan te planten, dan wel aan te vullen aan de zuid- en oostelijke zijde van de woning (zie afbeelding 15). Hoewel er reeds een haag met schutting aanwezig zijn (zie foto's bij afbeeldingen 5 en 7) is deze niet overal even hoog. Ondanks het feit dat er in de bollenteelt neerwaarts wordt gespoten, wordt ter overweging geadviseerd een groene haag van tenminste twee meter hoogte aan te planten. Omdat groene hagen een driftreducerende werking hebben kan op deze manier (vrijwel) uitgesloten worden dat er gewasbeschermingsmiddelen in de tuin van de woning terecht kunnen komen. Geadviseerd wordt om dit als een voorwaardelijke verplichting op te nemen in de planregels. Onder de hiervoor genoemde omstandigheden wordt geconcludeerd dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

Afbeelding 15: ter hoogte van de groene lijnen wordt een groene haag aanbevolen